

Kašel

Definice – Kašel není nemoc. Jedná se o reflexní obranný děj, kterým se z dýchacích cest odstraňují nečistoty, produkty zánětu či třeba alergeny. Vzniká prudkým nasátím vzduchu, následným uzavřením hlasivkové štěrbině za vzrůstajícího tlaku v dýchacích cestách a následným uvolněním hlasivek, které způsobí silný proud vzduchu směrem k ústům.

Jaký kašel může být? Zásadní pro běžné použití je rozdělení kašle podle typu. Rozlišujeme 2 základní typy:

1. Kašel suchý – dráždivý, který nevede k vykašlávání hlenu, může být záchvatovitý. Vzniká typicky na začátku infekcí horních či dolních dýchacích cest, v čase, kdy sliznice, napadené nejčastěji viry a mnohem méně bakteriemi, jsou poškozené, zatím zde není produkován hlen. Vidíme jejich zarudnutí. Souvisí s bolestí v krku, škrábáním.

[Audio ukázka v seznamu témat](#)

2. Vlhký kašel – typicky následuje po kašli suchém za cca 3 dny, kdy na sliznicích v důsledku zánětu dochází ke zvýšené produkci hlenu obsahujícího „odpad“ ze zánětu. Je typicky spojen s rýmou, hlenovou či hnisavou. Hleny jsou pak vykašlávány do dutiny ústní a většinou polykány, což u mnoha dětí může vést k následnému zvracení hlenu nakupených v žaludku. Bolest v krku často odeznívá. Kašel může přetrvávat jako tzv. poinfekční ještě i několik týdnů po odeznění zánětu. Jedná se velmi častý jev, zvláště u dětí a není nutné mu přikládat vážnost a zvláště jej léčit, pokud dítě neomezuje v jeho aktivitách.

[Audio ukázka v seznamu témat](#)

Nejčastější příčiny u dětí:

Infekce - nejčastěji souvisí s infekcí viry. Tyto tvoří téměř 90% infekcí dýchacích cest u dětí. Zbývající příčiny jsou bakterie – jako třeba streptokoky, Hemofilus, Moraxella. Další příčiny kašle mohou být:

Adenoidní vegetace = zvětšená nosní mandle

Gastroesofageální reflux – návrat obsahu žaludku do dutiny ústní. Nejedná se však o zvracení. U dospělých bývá spojen s „pálením žáhy“. Je typický u kojenců, většinou vymizí do 1 roku věku. Avšak může přetrvávat i déle. Typický je pak suchý kašel, v noci či ráno.

Alergie - alergický kašel může být suchý či vlhký, sezónní při alergii na pyl a trávy nebo celoroční při alergii např. na roztoče. Je spojen se svěděním nosu, očí, hlenovou rýmou. Může souviset s astmatem.

Vrozené vady dýchacích cest, psychicky podmíněný kašel, vdechnuté cizí těleso.

Léčba: V zásadě platí, že kašel léčíme u dětí dle typu. Suchý kašel léčíme léky, které jej tlumí, vlhký kašel naopak „podporujeme“ léky na odkašlávání.

Příklady léčivých přípravků:

suchý kašel	vlhký kašel
Stoptussin	Mucosolvan junior
Robitussin	ACC
Tussin	Mucosin s medem
Sinecod	Hedelix
	Proplant,
Codein	Mucoplant
Ditustat	Ambosan
	Ambrobene
	Sinupret
	Sinecosin

Léčbu je možno podpořit přidáním antihistaminika – léky, které v kromě jiného také tlumí zánětlivou reakci.(příklad: Dithiaden, Fenistil, Zyrtec, Zodac, Xyzal, a další) .

Důležitá opatření - je nutné zajistit zvýšený příjem tekutin, zvlhčit vzduch, při spánku zvýšenou polohu a dodržovat léčebný klidový režim.

V případě trvání kašle, nedostatečném efektu terapie, výskytu varovných příznaků je nutné lékařské vyšetření.

Čeho se vyvarovat.:

- 1. Kouření!!** Kouření včetně pasivního výrazně zvyšuje riziko oslabení dýchacích cest vašeho dítěte a z toho plynoucích častých infekcí a následného astmatu. A to i při prostém kontaktu kuřáka s dítětem. Neplatí tedy, že kouření mimo prostory pobytu dítěte jemu neškodí!
- 2. Šíření infekce.** Je nutné si uvědomit, že většina příčin je infekce viry. Kašlem se pak viry roznášejí do okolí a formou kapének mohou nakazit blízké osoby. Nepodporujte toto šíření. Stačí dodržovat známá a jednoduchá hygienická opatření
 - větrat častěji několikrát denně – krátce a intenzivně
 - použití roušky u nemocného rodiče či sourozence při kontaktu s dítětem by mělo být samozřejmostí
 - krytí úst a mytí rukou
- 3. Současná kombinace léků.** Kombinace těchto preparátů může poškodit zdraví a především zhoršit potíže dítěte. Proto pokud na

noc kašel tlumíme a přes den podporujeme odkašlávání, ponechme vždy mezi různými preparáty alespoň 3 hodiny odstup.

4. Kašel = antibiotika: Je bohužel stále časté, že kašel je léčen bez zjištění příčiny antibiotiky. Ve svém důsledku spíše poškodí, protože nabouráním imunity prodlouží trvání kašle, nehledě na ovlivnění trávení, jaterních funkcí a řady dalších.

V Petřvaldě, dne 12.3.2017

MUDr. Tomáš Skýba